

[Forsvarsministeren.]

ligt for, at man i hvert fald indtil videre opretholder en styrke udenfor vort lands grænser.

Det ærede medlem hr. Chr. Nielsen fandt tiden inde til at holde en længere tale om soldaterurolighederne, og jeg forstår i og for sig godt, at det ærede medlem kredser om dette som forbryderen omkring gerningsstedet. Efter det, der foreligger — og der kan jo komme mere frem endnu —, er der intet mærkeligt i, at det ærede medlem og hans parti viser en ganske særlig interesse for konsekvenserne af det, som en række unge mennesker i denne sag er blevet lokket ind i. Det er ganske rimeligt, og det er også godt at kunne konstatere, at det ærede medlem og hans parti dog måske alligevel har noget i retning af en samvittighed. Jeg vil ikke diskutere de afsagte domme, for domsafsigelserne er i hovedsagen sket ved domsmandsretter, hvor lægmænd sammen med juridiske dommere har haft lejlighed til at tage stilling til hele det materiale, der er fremskaffet ved undersøgelserne.

Spørgsmålet om den forlængede tjenestetid har jeg givet en udførlig redegørelse for i folketinget, og jeg tror, at denne redegørelse er af en sådan karakter, at den vil stå fast overfor de forsøg, der har været gjort på at rokke ved realiteterne i hele denne sag.

Når det ærede medlem taler om baggrunden for urolighederne, nemlig den forlængede tjenestetid, og siger, at soldaterne havde jo ikke nogen anden udvej end først at begynde at samle protestadresser sammen, og når det ikke kunne hjælpe, så naturligvis at give sig til at demonstrere, vil jeg gerne sige, at det er en underlig opfattelse af, hvad soldaternes mission er, i hvert fald i et demokratisk land. Jeg kunne ligesom retsforbundets ærede ordfører godt lide at vide, om det ærede medlem kunne give mig et præj om, hvordan det ville gå med protester og demonstrationer f. eks. øst for jerntæppet, når man dér træffer en bestemmelse eventuelt om en forlænget tjenestetid — den er jo noget længere på de kanter, end den er hos os. Hvis det ærede medlem har noget begreb om, hvilke rettigheder soldaterne i disse områder har med hensyn til at samle protestadresser eller med hensyn til at demonstrere imod myndighedernes afgørelse, ville jeg være glad, hvis det ærede medlem med sit intime kendskab

til disse forhold ville give os et lille præj derom.

I sin omtale af alle disse forhold gjorde det ærede medlem sig skyldig i en misopfattelse. Han glemte, at her i Danmark lever vi i et retssamfund, hvor vi handler på lovens grund og ud fra lovens forskrifter, og når det ærede medlem stiller mig det spørgsmål, om jeg godkender mytterianklagerne, vil jeg sige, at det er ikke min opgave. Der er skabt en lovgivning om dette spørgsmål så sent som i 1937, da den militære retsplejelov og den militære straffelov blev vedtaget af folketinget og landstinget. Der er i disse love angivet ganske bestemte retningslinier for behandlingen også af disse sager, og jeg vil meget advare imod, at man en gang til fra de politiske myndigheders side foretager en indblanding i det ved love skabte retsmaskineri. Det er desværre sket een gang, det var een gang for meget, og det er ikke noget, der opfordrer til gentagelse. De unge soldater ved fra lærebogen for menige nøje, hvad man indlader sig på, når man skrider til lydighedsnægtelse eller til mytteri. De får undervisning i, både hvad deres rettigheder og hvad deres pligter er som soldater; de er ikke og behøver ikke at være i uvished om, hvorledes disse forhold ligger.

Når det ærede medlem afæsker mig en udtalelse om, hvorledes Bornholms kommandant bør optræde, vil jeg bede det ærede medlem om at læse den militære retsplejelov. Han vil dér opdage, at der er noget, der hedder rettergangschefer, og at rigsdagen i 1937, formentlig med velberåd hu og fuldt overlæg, har givet de såkaldte rettergangschefer ganske bestemte opgaver. Indblanding fra politiske myndigheders side i udøvelsen af hvervet som rettergangschef er udelukket. En minister har i dette spørgsmål i henhold til den lovgivning, rigsdagen har skabt, overhovedet ingen muligheder for at gribe ind undtagen på eet punkt: en minister kan sige til en rettergangschef, at i den og den sag ønsker han påtale rejst, men han har derimod, når han skal stå på lovens grund, ikke nogen som helst mulighed for at sige til rettergangschefen: den og den sag må du ikke rejse. Og jeg agter ikke at foretage handlinger, der ikke er lovmedholdelige, og på den måde give baggrund for en rigsretsanklage mod mig.

Der dømmes i disse forhold efter loven og lovens bestemmelser, og de, der ikke er tilfredse med afgørelserne, har nu engang